

[Ebba Strange]

en uddannelse. Jeg tror, at det i meget høj grad er et spørgsmål om, hvad det er for uddannelser, vi tilbyder, og derfor har jeg været optaget af de planer, der har været om et 9. hovederhvervsområde, og jeg vil godt høre, om det er planer, man også arbejder med i den nye regering.

Så er der det med de økonomiske problemer. Jeg tror, det er en kolossal dårlig løsning, at regeringen nu vil sætte alle på sulteløn, ikke bare dem, der er kommet på det sultecirkulære, den forrige regering indførte, men tilsyneladende meget større grupper af unge.

Det økonomiske er et stort problem, især for de unge, jeg nævnte i starten, nemlig de socialt udsatte. I pressen i dag har vi kunnet se, at Amdradsforeningens blad har refereret nogle rapporter om garantiforsøgene i Århus og Storstrøms amter. Det viser sig, at de unge egentlig godt vil have en uddannelse, men at de er tilbageholdende med at tage den, fordi de ikke har råd til det, og hvis man sætter alle på sulteløn, så har de jo hverken råd til det ene eller det andet. Jeg tror, at man i stedet for skulle bruge den bistandslov, vi har, til at sørge for, at de blev støttet økonomisk, mens de uddannede sig.

Den anden af de rapporter, der er kommet fra regeringens ungdomsudvalg, består hovedsagelig af en lang række interviewere med unge fra forskellige sociale og geografiske områder. Det synes jeg er interessant læsning, som alle i denne sal burde gøre sig bekendt med, fordi det giver udtryk for de unges egne håb og forventninger til tilværelsen og samfundet. I rapporten kritiseres uddannelserne generelt for at være for virkelighedsfjerne. Folkeskolen opleves som en sorteringskole, især af dem, der bliver frasorteret. Jeg håber, at undervisningsministeren vil læse de afsnit og så opgive sine planer om at lave skolen til en endnu mere sorterende skole, end den er i forvejen. Det er klart, at for dem, der lider nederlag i folkeskolen, er lysten til at uddanne sig videre blevet kvalt. Derfor er SF stadig væk af den opfattelse, at vi bør tilstræbe en udvikling henimod større enhed i skolen og større sammenhæng mellem praktisk og teoretisk arbejde.

De unge reagerer forskelligt i det her samfund. Det er mit indtryk, at hvis de unge fra de svageste miljøer reagerer på de urimeligheder, de bliver udsat for, så vil reaktionen

let blive misbrug af en eller anden art. Andre grupper af unge reagerer mere udadventt i aktivitet sammen med andre unge. I nogle tilfælde bliver disse aktiviteter omsat i aktioner vendt mod det samfund, der giver dem et så dårligt eksistensgrundlag. Det mener jeg ikke bør undre os. Jeg tror, at oplevelsen af at være overflødig og ubrugelig er omtrent det værste, vi kan blive udsat for, og det må være allerværst for de unge, fordi det efter naturens orden er dem, der har fremtiden for sig.

At møde disse forskellige reaktioner med vold og tvang er det dårligst tænkelige grundlag for en god udvikling. Det har vi set i en række andre lande, og vi skal passe på, at vi ikke oplever det samme her. I stedet for at lade politiet løse disse opgaver burde politikerne, burde vi, lære at forstå de unges sprog og tage dem alvorligt.

Jeg er glad for at høre, at regeringen ikke agter at skære ned på ungdomsboligkvoten. Jeg tror, det er kolossalt vigtigt, at vi sørger for at få opfyldt ungdommens boligbehov. Det er ikke kun et spørgsmål om at have et sted at bo; det er også et spørgsmål om at have steder at være. Derfor mener jeg, at samfundet burde stille steder, burde stille huse, til rådighed, hvor de unge kunne være, så de var fri for at opholde sig på værtshuse og gadehjørner.

Et samfunds tro på sin egen fremtid kan i høj grad måles på den opmærksomhed, man giver ungdommen, og hvis ikke et flertal af de folkevalgte politikere tager de unges særlige problemer meget alvorligt, kan det give ganske alvorlige negative samfundsmæssige konsekvenser. Derfor håber jeg, at debatten i dag vil vise, at der er et flertal i folketinget for at gøre en indsats for at løse de unges helt fundamentale problemer.

Ritt Bjerregaard (S):

Socialdemokratiet vil benytte denne debat som udgangspunkt for mere principielt at få drøftet, om den holdning, vi i det politiske establishment lægger for dagen over for unge mennesker, er rimelig og rationel. Derfor har vi delt opgaven imellem os på den måde, at jeg til indledning vil sige noget om det almene, mens de konkrete initiativer vil blive behandlet af mine partifæller i løbet af debatten.